

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 6349 від 25.11.2021
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури проведення екологічного аудиту»

У проекті, метою якого визначено «приведення норм Закону України «Про екологічний аудит» у відповідність із законодавством України, а також уточнення положень Закону України «Про екологічний аудит» задля забезпечення прозорих механізмів здійснення екологічного аудиту» пропонується внести ряд змін до законів України «Про екологічний аудит» (далі – Закон), «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про угоди про розподіл продукції». У цих змінах, зокрема: пропонується відносити до об'єктів екологічного аудиту фізичних осіб-підприємців; встановлюється, що «висновок екологічного аудиту має бути оформлений окремим документом»; уточнюється сфера проведення екологічного аудиту - «щодо об'єктів та видів діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»» тощо.

Прийняття проекту, на думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, «дозволить належним чином урегулювати відносини у сфері здійснення екологічного аудиту» (п. 8 пояснювальної записки до нього).

Проект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Розглянувши проект, Головне управління вважає за доцільне висловлювати щодо його змісту такі зауваження та пропозиції.

1. У проекті (ч. ч. 1-2 нової редакції статті 7, нова редакція ст. 20 Закону) передбачається, що висновок екологічного аудиту має оформлюватися окремим документом та є результатом складеного звіту про екологічний аудит (згідно з чинною редакцією ч. 1 ст. 7 Закону він визначається «...головною складовою екологічного звіту..»). Проте слід зазначити, що частина інформації, яка має бути визначена у висновку та звіті, дублюється між собою, що не виглядає виправданим, зокрема, з точки зору забезпечення спрощення умов підприємницької діяльності. Зокрема, йдеться про визначення в обох документах

мети екологічного аудиту, його завдань, програми та обсягу виконаних робіт, а також рекомендацій заходів, яких необхідно вжити для усунення виявлених невідповідностей (за наявності).

Разом з тим, слід звернути увагу, що згідно з ч. 4 нової редакції ст. 20 Закону «звіт про екологічний аудит є власністю його замовника». Проте аналогічні питання щодо висновку екологічного аудиту у проекті не вирішено.

Варто також вказати на доречність внесення змін до абз. 3 ч. 1 ст. 16 Закону, згідно з якою виконавець екологічного аудиту має право «викладати у звіті про екологічний аудит, що здійснюється групою екологічних аудиторів, особливу думку екологічного аудитора щодо *суті висновків екологічного аудиту*, якщо вона не збігається із загальними висновками», оскільки за проектом висновки екологічного аудиту є окремим документом.

2. Вважаємо, що нова редакція ст. 11 Закону, згідно з якою «екологічний аудит проводиться в процесі приватизації об'єктів державної або комунальної форми власності у разі зміни форми власності, іншої зміни форми власності, зміни суб'єктів права власності на об'єкти, а також для потреб екологічного страхування, у разі передачі об'єктів державної або комунальної власності в довгострокову оренду, в концесію (щодо об'єктів та видів діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»)), утворення на основі таких об'єктів спільних підприємств, створення, функціонування та сертифікації систем екологічного управління, а також провадження господарської та іншої діяльності» вимагає свого доопрацювання. Зокрема, слід врахувати, що: приватизація об'єктів державної та комунальної власності є зміною їх форми власності на приватну; уточнити об'єкти, зміна суб'єктів власності яких потребує проведення екологічного аудиту; конкретизувати строк, протягом якого оренда вважається довгостроковою; уточнити, що мається на увазі під спільними підприємствами, а також провадження, яких саме видів господарської та іншої діяльності вимагає проведення екологічного аудиту.

3. На думку Головного управління, потребує уточнення положення абз. 1 нової редакції ч. 3 ст. 12 Закону, відповідно до якого «обов'язковий екологічний аудит проводиться на замовлення заінтересованих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування щодо об'єктів та видів діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»,...» (замість чинної норми, згідно з якою «обов'язковий екологічний аудит здійснюється ... щодо об'єктів або видів діяльності, які становлять підвищену екологічну небезпеку, відповідно до переліку, що затверджується Кабінетом Міністрів України...») у контексті конкретизації відповідних «об'єктів та видів діяльності».

У зв'язку з цим маємо зазначити, що відповідно до преамбули Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» у ньому встановлюються «правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля». При цьому, «оцінка впливу на довкілля» та «екологічний аудит» є різними функціями управління в

галузі охорони навколишнього природного середовища, які суттєво відрізняються між собою. Водночас, у ч. ч. 2-3 ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» визначаються перша та друга категорії «видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля», і саме ця норма стосується проведення екологічного аудиту. Звертаємо увагу, що наразі це єдиний чинний перелік «видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля», яким на законодавчому рівні де-факто замінено на «Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 808 (втратив чинність 28.02.2019), про який йдеться у чинній ч. 3 ст. 12 Закону. У зв'язку із вищезазначеним, на нашу думку, в абз. 1 нової редакції ч. 3 Закону доцільно робити посилання саме на ч. ч. 2-3 ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а не на цей Закон у цілому, що конкретизує відповідну норму.

Аналогічне зауваження стосується й нової редакції ч. 2 ст. 49 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; нового абзацу ч. 1 ст. 9 Закону України «Про угоди про розподіл продукції».

4. У змінах до ч. 4 ст. 15 Закону пропонується визначити, що замовник екологічного аудиту зобов'язаний: *«забезпечувати оприлюднення висновків обов'язкового екологічного аудиту на офіційних веб-сайтах замовників екологічного аудиту та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища»*. Однак, зважаючи на те, що відповідно до чинної ч. 3 ст. 3 Закону «замовниками екологічного аудиту можуть бути заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, інші юридичні, а також фізичні особи», на замовника (за умови, якщо замовником не виступатиме безпосередньо орган виконавчої влади), покладається виконання обов'язку, можливість виконання якого прямо не залежить від нього. Окрім того, вважаємо некоректним формулювання, що *«замовник екологічного аудиту зобов'язаний: забезпечувати оприлюднення висновків обов'язкового екологічного аудиту на офіційних веб-сайтах замовників екологічного аудиту ...»*, оскільки залишається незрозумілим, на веб-сайтах яких інших замовників обов'язкового екологічного аудиту це має бути зроблено.

Слід також звернути увагу, що у проекті не визначені умови такого оприлюднення, зокрема, його платність/безоплатність. Крім цього, у проекті не передбачена можливість ознайомлення з добровільними висновками екологічного аудиту (якщо він не оприлюднений у добровільному порядку, як це передбачено у новій редакції ст. 7 Закону) та зі звітами екологічного аудиту.

5. Викликає зауваження нова редакція абз. 2 ч. 1 ст. 18 Закону, відповідно до якої керівники (власники) об'єктів зовнішнього екологічного аудиту мають право: *«звернутися до замовника зовнішнього екологічного аудиту з обґрунтуванням відводу за наявності особистої заінтересованості виконавця*

екологічного аудиту в його результатах». Тобто, пропонується звернення з окремим «обґрунтуванням» відводу. Однак правова природа поняття «відводу» передбачає, що він повинен включати його обґрунтування. Окрім того, вважаємо категоричним формулювання «за наявності особистої заінтересованості», що потребує доказового підтвердження і виключає можливість відводу за іншими підставами. Тому, більш юридично коректним, на думку Головного управління, є чинне положення абз. 2 ч. 1 ст. 18 Закону, відповідно до якого керівники (власники) об'єктів зовнішнього екологічного аудиту мають право: «звернутися до замовника зовнішнього екологічного аудиту з умотивованим відводом виконавця екологічного аудиту».

6. Згідно з першим реченням нової редакції ч. 3 ст. 19 Закону «під час проведення обов'язкового екологічного аудиту, замовником якого є заінтересований орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, замовник зобов'язаний повідомити керівника або власника об'єкта екологічного аудиту про вибір виконавця такого аудиту не менше ніж за три робочі дні до укладення договору шляхом надсилання письмового повідомлення із наданням копії договору (із визначенням підстави, мети, завдання, програми, обсягів робіт, строку виконання)». Проте слід звернути увагу, що копія може бути знята тільки з укладеного договору.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: С. Кузнєцова, Я. Салміна

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2022/19808 від 24.01.2022

811021